

generalforsamling foreslog, at alle tilbageværende kolonier skulle være frie og selvstændige lande inden udgangen af 1962. Tværtimod stillede den mere og mere toneangivende afrikanske stat Nigeria forslag om, at kolonisystemet skulle være afviklet i løbet af 10 år. Sidstnævnte forslag fandt tilslutning hos en lang række stater. Alligevel blev det ikke sat til afstemning, idet Nigeria trak det tilbage for en anden resolution, der uden at fastsætte nogen tidsfrist oprettede det maskineri i form af en 17-mands-komité, gennem hvilken FN skulle følge og stimulere en virkeliggørelse af intentionerne i sidste års koloniresolution.

I tilknytning til kolonidebatten førtes en lang række forhandlinger — fortrinsvis underhånds — om den hollandske koloni Vest Ny Guinea eller Vest Irian, som indoneserne kalder den. Holland stillede forslag om at overlade administrationen af kolonien til FN med henblik på at afholde en folkeafstemning, som endeligt kunne fastlægge koloniens fremtidige status. Indonesien afviste det hollandske forslag og inspirerede et indisk forslag, der ønskede suveræniteten overført til Indonesien uden en sådan folkeafstemning. Det pikante i problemstillingen var den fornægtelse af selvbestemmelsesretten, som kom til udtryk i den indonesiske holdning, og det forstemmende den åbenbare tilkendegivelse af at ville løse spørgsmålet ved magt, som Indonesien ikke lagde skjul på og i de sidste dage følte sig yderligere opmuntret til, efter den indiske aktion i Goa.

Hermed er to særdeles vigtige principper stillet over for hinanden. På den ene side det for FN grundlæggende, at ingen stat må gribe til krigshandlinger for at opnå opfyldelsen af sine udenrigspolitiske mål, men alene anvende våbenmagt i forsvarsojemed. På den anden side princippet om alle folks selvbestemmelsesret og dermed frigørelse fra kolonistyre og andet fremmedherredømme. De to principper lader sig kun forene, hvis kolonimagterne frivilligt accepterer koloniernes frigørelse. Da Danmark bekender sig til begge principper, måtte den danske delegationsholdning være bestemt heraf og altså støtte enhver bestræbelse på at løse koloniproblemerne ad fredelig vej

og i forståelse mellem kolonimagten og kolonibefolkningen. Derfor kunne delegationen fuldhjertet støtte den vedtagne koloniresolution, der netop har dette sigte og bag det sætter hele den moralske og politiske styrke, FN kan mobilisere.

I striden mellem Holland og Indonesien blev resultatet på generalforsamlingen, at begge trak deres resolutioner tilbage ud fra forventningen om, at ingen af dem kunne opnå det fornødne to trediedeles flertal. Striden er altså uløst og vil blive et af de spørgsmål, den nye 17 mands kolonikomité eventuelt må tage sig af.

I Algier-spørgsmålet, som naturligvis atter var på generalforsamlingens dagsorden, blev resultatet efter en meget behersket og kortfattet debat, at sagen henvises til fornyet forhandling mellem de to parter, en løsning der naturligvis kun har politisk mening, fordi begge parter er indforstået hermed.

Medens Frankrig således, som velbekendt, er for forhandling med den algierske nationalbevægelse FLN, er Portugals holdning i koloniproblemet absolut afvisende. På første del af generalforsamlingen behandlede kun klagen over, at Portugal absolut afviser at give FN oplysninger om sin koloniale administration. Med overvældende flertal vedtoges en resolution, som Danmark ud fra sin principielle opfattelse stemte for, der i stærke ord fordømte Portugals holdning, og samtidig nedsatte en komite til at følge udviklingen i de portugisiske kolonier.

Også overfor Den Sydafrikanske Union vedtog generalforsamlingen en stærkt fordømmende resolution, fordi landet har nægtet at samarbejde med den særlige komite, FN havde oprettet til at beskæftige sig med forholdene i mandatområdet Syd Vest Afrika. Selv om delegationen ikke var ubetinget tilfreds med resolutionens ordlyd og bl. a. fandt, at FN burde have reageret mere positivt på Sydafrikas tilbud om at lade tre tidligere generalforsamlingspræsidenter — som privatpersoner — undersøge forholdene på stedet, stemte den ud fra den almindelige holdning til problemet for resolutionen. Tilsvarende gjaldt en resolution vendt mod apartheid-politikken i Sydafrika selv.